

๔๒

ผู้มีจิตตั้งมั่น
ไม่หวั่นไหว

ความศรัทธา เป็นทางมาแห่งความดีทั้งหลาย ผู้มีความ
ศรัทธาเลื่อมใสในสิ่งที่ควรบูชา โดยเฉพาะอย่างยิ่งเลื่อมใสใน
พระรัตนตรัย จะได้ชื่อว่าเป็นผู้มีทรัพย์อันประเสริฐ ถ้าหากว่า
มีศรัทธาตั้งมั่นไม่หวั่นไหว บัณฑิตทั้งหลายกล่าวว่า เป็นผู้ไม่
ขัดสน ปราศจากสิ่งใดจะสำเร็จประโยชน์ทุกเรื่อง จะเป็นผู้ที่
เจริญอยู่ในกุศลธรรม และสามารถข้ามพ้นห้วงน้ำคือกิเลส
อาสวะทั้งหลาย ไปสู่ฝั่งพระนิพพาน

๓๖๘

เราเกิดมาเพื่อสร้างบารมี การสร้างบารมีเป็นงานที่แท้จริงของมวลมนุษยชาติ พระบรมโพธิสัตว์ในกาลก่อนท่านก็ทำอย่างนี้ คือสร้างบารมีไปจนกว่าบารมีจะเต็มเปี่ยม ได้บรรลุจุดหมายปลายทางของชีวิต ดังนั้นเราเกิดมาภพชาติหนึ่ง ก็เพื่อสั่งสมบุญบารมีเท่านั้น บุญที่เราได้ทำไว้ดีแล้ว จะเป็นเสบียงในการเดินทางไกลในสังสารวัฏ เพื่อมุ่งไปสู่เป้าหมายอันสูงสุดของชีวิต คือการทำใจให้หลุดพ้นจากกิเลสอาสวะไปสู่อายตนนิพพานได้เข้าถึงบรมสุขอันเป็นนิรันดร์

พระลัมมาลัมพุทธเจ้าตรัสเรื่องความศรัทธาไว้ว่า

“สทฺธิธ วิตฺตํ ปริสสสฺส เสฏฺฐํ

ศรัทธาเป็นทรัพย์อันประเสริฐของคนในโลกนี้

สทฺธา สาธุ ปตฺถุจฺจิตา

ศรัทธาแน่วแน่แล้ว ย่อมยังประโยชน์ให้สำเร็จ

สทฺธาย ตรติ โอมํ

บุคคลจะข้ามโอชะได้ ด้วยศรัทธา”

ความศรัทธา เป็นทางมาแห่งความดีทั้งหลาย ผู้มีความศรัทธาเลื่อมใสในสิ่งที่ควรบูชา โดยเฉพาะอย่างยิ่งเลื่อมใสในพระรัตนตรัย จะได้ชื่อว่าเป็นผู้มีทรัพย์อันประเสริฐ ถ้าหากว่ามีศรัทธาตั้งมั่นไม่หวั่นไหว บัณฑิตทั้งหลายกล่าวว่า เป็นผู้ไม่ขัดสนปรารถนาสิ่งใดจะสำเร็จประโยชน์ทุกเรื่อง จะเป็นผู้ที่เจริญอยู่

๓๖๕

ในกุศลธรรม และสามารถข้ามพ้นห้วงน้ำคือกิเลสอาสวะทั้งหลาย
ไปสู่ฝั่งพระนิพพาน

*เมื่อครั้งสมัยที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าพระนามว่าปทุมุต-
ตระ ทรงประกาศพระศาสนาอยู่นั้น ผู้มีบุญท่านหนึ่งอาศัยอยู่
ในกรุงหงสาวดี ได้ฟังพระธรรมเทศนาของพระบรมศาสดา
และได้เห็นพระปทุมุตตรสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงแต่งตั้งอุบาสก
ท่านหนึ่งไว้ในตำแหน่งเอตทัคคะ ผู้เลิศกว่าอุบาสกทั้งหลายที่มี
ความเลื่อมใสในพระรัตนตรัยโดยไม่หวั่นไหว เมื่อได้เห็นดังนั้น
ท่านเกิดความประทับใจเป็นอย่างยิ่ง จึงตั้งความปรารถนาที่จะ
เป็นอุบาสกผู้เลิศจำนวนนี้บ้าง

ท่านจึงตั้งใจสั่งสมบุญบารมีอย่างเต็มที่ นับแต่ชาตินั้น
เป็นต้นมา ด้วยบุญนั้นได้ส่งผลให้ท่านเวียนว่ายแต่ในสุคติภูมิ
คือละจากโลกมนุษย์แล้วก็ไปบังเกิดในโลกสวรรค์ ได้ส่วยสมบัติ
อันเป็นทิพย์ เมื่อจุติจากสวรรค์ก็ลงมาสร้างบารมีต่อในโลกมนุษย์
วนเวียนอยู่ในสองภूमินี้เท่านั้น ตลอดระยะเวลาหนึ่งแสนกัป จน
มาถึงสมัยของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าของเรา ท่านได้มาเกิดใน
ตระกูลของมหาเศรษฐี มีชื่อว่า ปุรพันธะ เป็นผู้มั่งคั่งใจดีงาม
ชวนชวายเป็นการทำความดีอย่างเนืองนิตย์ ในตอนแรกๆ ท่าน

๓๓๐

มีความเลื่อมใสในนักบวชนอกพระพุทธศาสนา และได้พิจารณา
ตนเป็นอุปัฏฐากของนักบวชเหล่านั้น

วันหนึ่ง พระบรมศาสดาทรงแผ่ข่ายพระญาณตรวจดู
สัตว์โลกในเวลาใกล้รุ่งทรงเห็นว่าปรุพันระมีบุญที่จะได้บรรลุธรรม
พระองค์จึงเสด็จไปบิณฑบาตที่หน้าบ้าน เมื่อปรุพันระแลเห็น
พระพุทธองค์ ก็คิดว่า พระสมณโคดมทรงอุปบัติในตระกูลกษัตริย์
และเป็นผู้ที่มหาชนรู้จักกันเป็นอย่างดี การที่เราจะไม่ไปกราบ
นมัสการพระพุทธองค์นั้น เป็นการไม่สมควร ท่านจึงเข้าไป
กราบที่พระยุคลบาทของพระบรมศาสดาพร้อมทั้งรับบาตร
แล้วอาราธนาพระองค์ให้เสด็จเข้าไปในเรือน

เมื่อพระบรมศาสดาประทับนั่งบนพุทธอาสน์แล้ว
ปรุพันระได้ถวายภัตตาหารแด่พระองค์ เมื่อเสร็จภัตกิจแล้ว
พระบรมศาสดาทรงแสดงพระธรรมเทศนาที่พอเหมาะกับจริต
อัธยาศัยของท่าน เมื่อจบพระธรรมเทศนา ปรุพันระได้บรรลु
โสดาปัตติผล เป็นพระโสดาบันบุคคล จากนั้นพระองค์จึงเสด็จ
กลับพระเชตวันมหาวิหาร

ช่วงสายของวันนั้นเอง พญามารคิดว่า ที่ผ่านมาปรุพันระ
อยู่ในอำนาจของเรา แต่ในวันนี้พระบรมศาสดาเสด็จไปในเรือน
ของเขา เขาจะได้บรรลุธรรมอันใดจากการฟังธรรมของ

๓๗๑

พระพุทธองค์หรือเปล่าหนอ เราควรตรวจสอบดูว่า ปุรพันระ
พ้นจากอำนาจของเราหรือยัง ว่าแล้วพญามารก็เนรมิตกายให้
เหมือนกับพระบรมศาสดาที่ทรงจีวร และถือบาตร เสด็จดำเนิน
โดยอากัปกิริยาของพระพุทธเจ้า แล้วไปยืนอยู่ที่ใกล้ประตูบ้าน
ของปุรพันระ

ปุรพันระเมื่อเห็นพระบรมศาสดาเสด็จกลับมาอีก จึง
คิดว่า ธรรมดาการเสด็จไปอย่างไม่นั่นอนของพระพุทธเจ้า
ทั้งหลายย่อมไม่มี เหตุไรหนอพระองค์จึงเสด็จกลับมาอีก ท่าน
จึงรีบเข้าไปกราบพร้อมทั้งทูลถามว่า “ข้าแต่พระองค์ผู้เจริญ
พระองค์ทรงทำภารกิจเสร็จแล้ว เหตุใดจึงเสด็จกลับมาอีก
พระเจ้าข้า” พญามารกล่าวว่า “ดูก่อนปุรพันระ ตอนที่เราแสดง
ธรรม ยังไม่ทันได้พิจารณา จึงแสดงธรรมแก่เธอขาดไปข้อหนึ่ง”

ปุรพันระคิดว่า เรื่องนี้เป็นเรื่องแปลกประหลาดอย่างยิ่ง
ตามธรรมดาพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทั้งหลาย มีวาจาเป็นหนึ่ง
ไม่ตรัสวาจาผิดพลาด จึงเกิดความเฉลียวใจขึ้นมา คิดใคร่ครวญว่า
ธรรมดามารทั้งหลาย เป็นข้าศึกของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า
สงสัยบุคคลผู้นี้ ต้องเป็นมารแน่นอน จึงถามกลับไปว่า “ท่าน
เป็นมารหรือ” ถ้อยคำที่อริยสาวกกล่าวนั้น เป็นเสมือนหนึ่ง
ขวานอันคมกริบที่ฟาดฟันพญามาร พญามารตอบว่า “ใช่แล้ว
เราคือพญามาร เรามาที่นี่เพื่อทำศรัทธาของท่านให้หวั่นไหว”

๓๓๒

ปุรพันธะชี้หน้าพญามารด้วยใจที่ไม่หวาดหวั่น พร้อมกับกล่าวว่า “เจ้ามารร้าย ผู้มีใจอำมหิต อย่าว่าแต่เจ้าผู้เดียวเลย แม้พวกมารเช่นเจ้าตั้งร้อย ตั้งพัน ก็ไม่อาจทำศรัทธาของเราให้หวั่นไหวได้ เจ้าจงไปให้พันประตูเรือนของเราเดี๋ยวนี้” ท่านได้ขับไล่พญามารออกไปด้วยความกล้าหาญ เมื่อมารฟังคำของอริยสาวกแล้ว ก็ถอยห่างออกไปเรื่อยๆ ไม่อาจพูดจาโต้ตอบในที่สุดก็อันตรธานหายไปในที่นั้นเอง

ครั้นถึงเวลาเย็น ท่านไปเข้าเฝ้าพระบรมศาสดา แล้วกราบทูลเรื่องราวที่ได้เจอกับพญามาร พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงสดับเรื่องราวทั้งหมดด้วยความปลื้มปิติ ทรงสรรเสริญชื่นชมอนุโมทนา และได้สถาปนาท่านไว้ในตำแหน่งเอตทัคคะ ผู้เป็นเลิศกว่าเหล่าอุบาสก ผู้เลื่อมใสในพระรัตนตรัยไม่หวั่นไหว

ดังนั้น ชาวพุทธที่แท้จริง ต้องเป็นผู้ไม่หวั่นไหวดังเช่นท่านปุรพันธะ ที่มีศรัทธาเชื่อมั่นในพระรัตนตรัย ซึ่งข้อนี้เป็นคุณสมบัติประการแรกของสาวกชนในพระพุทธศาสนา คือจะต้องไม่คลอนแคลนในคำสอนของพระบรมศาสดา รู้จักใช้สติ และปัญญา พิจารณาไตร่ตรองให้รอบคอบก่อนที่จะตัดสินใจในทุกอย่างที่กระทำ เพราะถ้าหากไม่ใคร่ครวญให้ดีอาจก่อให้เกิดความเสียหายตามมาในภายหลังได้

๓๓๓

การเป็นชาวพุทธที่สมบูรณ์ตามพระพุทธประสงค์นั้น นอกจากจะเป็นผู้มีความศรัทธามั่นในพระรัตนตรัย จนได้เข้าถึงพระรัตนตรัยแล้ว ยังจะต้องเป็นผู้มีศีล มีความบริสุทธิ์กาย วาจา ใจ เพราะศีลเป็นอาการอันประเสริฐ บุคคลผู้สมบูรณ์ด้วยศีล ย่อมหอมฟุ้งไปทั่วสารทิศ ผู้นั่งใกล้พระรัตนตรัยที่แท้จริงจะต้องมีจิตใจหนักแน่นมั่นคงในการสร้างความคิดดี ไม่ใช่ผู้ถือมงคลดินขาว เมื่อมีเรื่องราวเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้น ทั้งดีหรือไม่ดีก็ตาม ต้องทำใจให้เป็นกลาง ไม่มีอคติ ไม่มีนินทาติร้าย หรือหวั่นไหวไปตามกระแสโลก ถ้าเราไม่หวั่นไหวตามกระแสโลก โลกนี้ก็จะ เป็นไปตามใจของเรา

